

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan
STIGSBO RÖDMOSSE

1(3)

2002-12-20

231-3145-99

Fastställande av skötselplan för naturreservatet Stigsbo rödmosse, Uppsala kommun

Beslut

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, bifogad skötselplan för naturreservatet Stigsbo rödmosse, Uppsala kommun.

Redogörelse för ärendet

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, ska Länsstyrelsen fastställa en skötselplan för varje naturreservat. Eftersom Stigsbo rödmosse saknade en sådan plan utarbetade Länsstyrelsen ett förslag till skötselplan för reservatet 1994. Skötselplanen fastställdes dock ej p g a bristande resurser. Länsstyrelsen avskrev ärendet från vidare handläggning 1995. Under 1999 återupptogs arbetet och Gillis Aronsson har på uppdrag av Länsstyrelsen utarbetat ett nytt förslag till skötselplan. Även denna plan har dragit ut på tiden, på grund av att en eventuell utvidgning av reservatet och revidering av beslutet borde göras samtidigt. Eftersom skogen i reservatet och området som kan ingå i en utvidgning inte hotas av direkt avverkning väntar länsstyrelsen med dessa åtgärder för tillfället.

År 2002 slutfördes arbetet med att fastställa skötselplanen, efter att ha remitterats till mark- och sakägare, Naturvårdsverket, Sveriges Geologiska Undersökning, Skogsvårdsstyrelsen, Lantmäterimyndigheten, nät- och kommunikationsaktörer samt intresseorganisationer och enskilda (se sändlista). Synpunkter inkom från Upplandsstiftelsen och markägarna. Deras synpunkter har inarbetats i skötselplanen.

Upplandsstiftelsen påpekade att det är viktigt att man tydligt framhäver behovet av samråd med Länsstyrelsen vid eventuella planer på huggning i skogen. XXX och XXX påpekade bland annat att de även i fortsättningen i samråd med länsstyrelsen kommer att gå varsamt fram vid en eventuell avverkning och att de för närvarande inte har några konkreta planer på någon ytterligare avverkning. De har dock invändningar mot en eventuell kommande skärpning av lagskyddet och / eller en utvidgning av reservatet.

2002-12-20

231-3145-99

Motivering

Beslut om fridlysning av naturminnet "Stigsbo rödmosse" fattades den 23 juli 1958. Enligt naturvårdslagen från 1964 och miljöbalken (1998:808) motsvarar fridlysningen förordnande om naturreservat.

Syftet framgår inte helt klart i reservatsbeslutet, men Stigsbo rödmosse är en naturlig högmosse av märklig beskaffenhet med höga botaniska och geologiska värden. Den ska skyddas och bevaras.

Beslutet kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga B.

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit länsexpert naturvård Jan Lundqvist, länsantikvarie Karl Johan Eklund, länsassessor Kerstin Lagerlöf och naturvårdshandläggare Maria Forslund, föredragande.

Jan Lundqvist

Maria Forslund

BILAGOR:

- A. Skötselplan
- B. Hur man överklagar

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan
STIGSBO RÖDMOSSE

3(3)

2002-12-20

231-3145-99

SÄNDLISTA:

Uppsala Universitet, Box 256, 751 05 UPPSALA (REK+MB)

Uppsala kommun, Box 216, 751 25 UPPSALA (DK)

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM (DK)

Vägverket, Region Mälardalen, Box 1140, 631 80 ESKILSTUNA (DK) Banverket,
Mellersta regionen, Box 417, 801 05 GÄVLE (DK)

SKANOVA Networks AB, Box 621, 751 26 UPPSALA (DK)

Björklinge Energi, Ramsjövä. 46, 740 30 BJÖRKLINGE (DK)

Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA (DK)

Skogsvårdsstyrelsen i Uppsala län, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA

Lantmäterimyndigheten i Uppsala län, Box 896, 751 09 UPPSALA

Upplandsstiftelsen, Box 26074, 750 26 UPPSALA

Bergsstaten, Slaggatan 13, 791 71 FALUN

Augusta och Per August Petterssons stiftelse, Att. Silja Marandi, Uppsala kommun,
Box 216, 751 25 UPPSALA

Bälinge Hembygdsförening, 740 22 BÄLINGE Evolutionsbiologiskt centrum,
Uppsala Universitet, Villavägen 14, 752 36 UPPSALA

Institutionen för Naturvårdsbiologi, SLU, Bäcklösavägen 10, 750 07 UPPSALA

Naturskyddsföreningen i Uppsala län, 752 58 UPPSALA

Upplands Ornitologiska Förening, 752 58 UPPSALA

Entomologiska föreningen i Uppland, c/o Entomologiska avd. Box 561, 751 22
UPPSALA

Uppsala Svampklubb, 752 40 UPPSALA

Uppsala Herpetologiska Förening, 740 22 BÄLINGE

Botaniska sektionen, 756 49 Uppsala

Mossornas vänner, 740 83 Fjärdhundra

Akten

Förvaltningspärmen/MF

Natura 2000-pärmen/ML

lager i arkivet (25 ex)

RÄE: KL

KME: AS, **KJE**

MIE: JL, MF

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

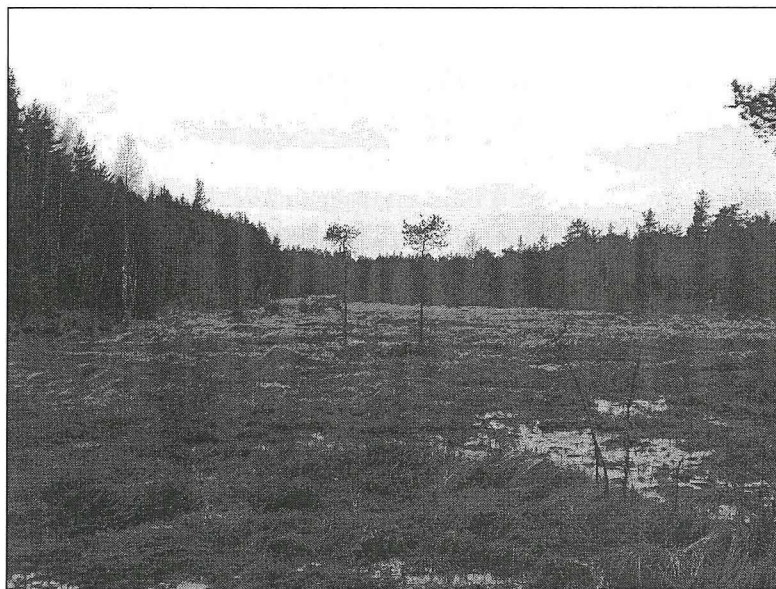
Beslut om Skötselplan för
STIGSBO RÖDMOSSE

1 (11)

2002-12-20

231-3145-99

Skötselplan för naturreservatet Stigsbo Rödmosse Uppsala kommun

Skötselplanens syfte.....	2
Syftet med reservatsbildningen och skötsel.....	2
Beskrivning av naturreservatet	2
Beskrivningar av och skötselbestämmelser för delområden.....	8
Friluftsliv och turism	10
Natura 2000 område & eventuell utvidgning	10
Dokumentation och uppföljning	11
Sammanfattning av skötselåtgärder	11
Finansiering av skötselinsatser	11

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

2002-12-20

231-3145-99

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge förvaltaren anvisningar om bevarande av naturreservatets värden. Planens mål och riktlinjer är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, ca 10 år. Skötselplanen skall således med bevarat syfte och mål kontinuerligt kunna justeras vid behov. Förslag till ändring av planen skall underställas Länsstyrelsen för godkännande och fastställande.

SYFTET MED RESERVATSBILDNINGEN OCH SKÖTSEL

Syftet framgår inte helt klart i reservatsbeslutet från 1958, men Stigsbo rödmosse är en naturlig högmosse av märklig beskaffenhet med höga botaniska och geologiska värden. Den ska skyddas och bevaras.

Skötseln av naturreservatet skall leda till:

- att mossen och de omgivande laggkärren förblir opåverkade
- att åstallskogen bevaras och tillåts bli mycket gammal och luckig
- att skogsmarken intill mossen tillåts utvecklas till naturskog
- att den gamla beteshagen ej tillåts växa igen med gran och sly.

BESKRIVNING - GRUND FÖR BESLUTET

Administrativa data

Naturreservatets benämning:	Stigsbo rödmosse
Objektsnummer:	03-02-012
Kommun:	Uppsala
Församling:	Bälinge och Jumkil
Fastigheter:	Högsbogen 6:1 och 4:1 (del av) i Bälinge socken Stigsbo 1:1 (del av) i Jumkil socken
Markägare:	Uppsala Universitet samt xxx och xxxx
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Uppsala län

2002-12-20

231-3145-99

	Fastighetsanknutna rättigheter:	Björklinge Energi har en högspänningskabel nedgrävd strax öster om reservatet.
./A	Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget ca 30 km NV om Uppsala, ca 6 km NO om Siggeforasjön. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga A.
./B	Gräns:	Området har markerats med heldragen linje på bifogad ortofotokarta, bilaga B.
	Koordinat i rikets system:	x=6655600 y=1579600
	Koordinat enligt naturvårdsregistret:	12 H 1F 05 45
	Beteckning enligt Natura 2000:	SE0210214
	Topografisk karta:	12 H Söderfors SO
	Ekonomisk karta:	127 15 Kallön
	Naturgeografisk region:	Boreonemoral zon – skogslandskapet omedelbart söder om Norrlandsgränsen (26)
	Area:	Totalt: 43 hektar, varav fastmarksarealen är ca 13,4 ha
	Markslag och naturtyp:	Tallmosse (skvattram-typ) ca 25,8 ha Öppet laggkärr..... ca 3,8 ha Gammal åstallskog..... ca 1,5 ha Gammal barrskog (tall och gran) ca 7,7 ha Ung blandskog med äldre tallöverståndareca 3,0 ha Medelåldrig tall- och björkhage..... ca 1,2 ha
	Naturtyper enligt Natura 2000*:	Högmosse (7110) ca 36 ha Västlig taiga (9010)..... ca 7 ha
	*Naturtyper enligt EU:s art- och habitatdirektiv.	
	Skyddsvärda arter bl. a:	Barrskogsfjällfly – <i>Xestia sincera</i> VU Grönpyrola – <i>Pyrola chlorantha</i> Knärot – <i>Goodyera repens</i> Mattlummer – <i>Lycopodium c. ssp. clavatum</i> Mosippa – <i>Pulsatilla vernalis</i> VU, §

2002-12-20

231-3145-99

Asphättemossa – *Orthotrichum gymnostomum* NT
Liten punktlav – *Acrocordia cavata*
Liten spiklav – *Calicium parvum*
Stor starrskål – *Myriosclerotinia caricis-ampullaceae* DD
Ullticka – *Phellinus ferrugineofuscus*

VU, NT, DD Rödlistade arter i Sverige, enl. rödlistan år 2000; VU= sårbar (Vulnerable),
NT= missgynnad (Near Threatened) & DD= Kunskapsbrist (Data Deficient).
§ Arten är fridlyst i Sverige.

Naturförhållanden

Stigsbo rödmosse är en odikad högmosse, representativ för centrala Uppland och omgiven av ett trädlöst laggkärr. Mossen däms upp av Järlåsaåsen som även är av betydelse för landskapsbilden och är bevuxen med barrskog, i synnerhet gammal tall. Några av reservatets mest skyddsvärda arter är stor starrskål i laggkärret, barrskogsfjällfly och mosippa på åsen samt asphättemossa i den omgivande skogen.

Stigsbo rödmosse är Natura 2000 område enligt 7 kap 27 § miljöbalken. Mossen och åsen har i "Naturvårdsinventering av Uppsalatrakten" (Ingmar et al. 1968) liksom i länets naturvårdsprogram (1987) och i "Naturvårdsinventering av Uppsala kommun" (1997) bedömts vara klass II (mycket högt naturvärde). I länsstyrelsens motivering framhålls den opåverkade mossevegetationen och den välutbildade åsryggen. I länets våtmarksinventeringen (1986) har mossen likaledes fått klass 2. Skogsvårdsstyrelsen har klassat mossen som sumpskogsobjekt.

Landskapssammanhang

Stigsbo rödmosse ligger i den vidsträckt skogsbygd som utbreder sig inom Uppsala kommuns västra-nordvästra delar och angränsande delar i Heby kommun. Denna skogsbygd domineras av moränmark och har en stor del torv- och gytjemark. Här finns många myrar, även om de bara är en liten rest av den myrreal som en gång utbredde sig i området. Ca 1 mil nordost om Stigsbo rödmosse ligger Ryggmossen. Dessa två naturreservat är länets och centrala Upplands mest representativa oförstörda högmossar. Området norr och väster om Uppsala har flera högmossar, men många har dikats ur under tiden för första världskriget för att möjliggöra bränntorvtäkt. Deras värden har därmed förstörts.

Drygt en km nordost om reservatet ligger sjön Bången som är en sänkt sjö, bland annat utnyttjad av rastande tranor. En bäck rinner söderut från reservatet. Längs bäcken, vid Boda, strax utanför reservatet finns den sällsynta sumpviolen. Den noterades senast 2001.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut om Skötselplan för STIGSBO RÖDMOSSE

5 (11)

2002-12-20

231-3145-99

Naturreseptatet

Stigsbo rödmosse är en typisk, näringsfattig, välvd högmosse av tuva-hölja-typ. Den höjer sig över den omgivande laggen och fastmarkskanterna och försörjs uteslutande av den nederbörd och den näring, som faller direkt på dess yta. På uppländskt folkmål kallas denna näringsfattiga typ av myr för "rödmosse". Mossen är över hela planet täckt med lågvuxen tall, framförallt så kallade martallar. Mot centrum är den dock mer öppen, men blir aldrig helt trädlös, utom i laggen. Den kärrartade laggen är mer eller mindre väl utbildad. I östra delen är laggen knappt märkbar, medan den på södra och västra sidan är bred och utgörs av ett öppet starrkärr. Hur mossen uppkommit, kan studeras i dess lagerföljd. Underst finns lera och lergyttja från tiden innan denna trakt höjt sig ur havet. Ovanför dessa lager kommer insjögyttja, kärrtorv och överst ett par meter mossetorv. Mossen är genom detta en mycket typisk representant för de östsvenska mossarna.

Hela myren däms mot öster av den flacka och tallbevuxna Järlåsaåsen. Järlåsaåsen är en biås till Enköpingsåsen och den är ovanligt välutbildad och välbevarad från Stigsbo och ca 1½ km söderut till Kallås. Eftersom grustäkter inte har tagits upp i denna del av åsen är den av betydelse för landskapsbilden och friluftslivet. Åsen är 5-10 meter hög och 50-150 meter bred. Dess västsida ligger i nivå med mossen, medan östsidan ligger ca fyra meter lägre. Utloppet, i söder, från mossen är mycket litet, vilket kan tyda på att en stor del av mossens vatten infiltrerar i åsen. På ett ställe, ca 200 meter söder om gården Stigsbo, har åsen en svagt markerad svacka med frisk gräsvegetation. Det förefaller sannolikt att mossen här har ett diffust utflöde som vid högvatten läcker "över kanten" på åsen. På åsens centrala del växer en gammal tallskog med inslag av enstaka gran och björk. Buskskiktet består bl. a. av enbuskar. Längre söderut är skogen yngre, men kvarlämnade, gamla tallöverståndare finns spridda i beståndet.

I nordöstra delen av reservatet, omedelbart söder om gården Stigsbo, finns en äldre hage med björk och tall samt enbuskar och uppväxande gran. Hagen har tidigare varit hävdad genom bete.

Övriga delar av fastmarken runt mossen består främst av ca 100-årig tall- och granskog med inslag av björk och asp. Dessutom finns ett litet bestånd, väster om utloppsbacken, med ung, tät, självföryngrad blandskog av gran, tall och björk samt spridda kvarlämnade, äldre tallöverståndare. Terrängen i skogsområdena är tämligen blockig, speciellt i södra delen.

Djur-, växt- och svampliv

Mossens bottenkikt domineras naturligtvis av vitmossor, bl. a. flaggvitmossa *Sphagnum balticum* och rostvitmossa *Sphagnum fuscum*. Vid utloppet växer även spärrvitmossa *Sphagnum squarrosum* och purpurvitmossa *Sphagnum warnstorffii*. Bland kärlväxter hittar man bl. a. hjortron, dvärgtranbär, rundsileshår, dystarr och kärrsilja. De dominerande risen är skvatram, odon och ljung. Rostvitmossa, ljung, hjortron, odon, skvatram och tranbär är alla karaktärsarter för högmossar. På gamla tallar på mossen växer liten spiklav och i laggkärret i sydväst finns kärrgräshoppa och den sällsynta svampen **stor starrskål** som endast är funnen på ett tiotal platser i Sverige. Stor starrskål är en brun skålsvamp som växer i en klunga på en värdväxt – ofta flaskstarr eller norrlandsstarr.

2002-12-20

231-3145-99

På tallåsen, i östra delen av reservatet, är **mosippa** funnen på tre ställen. Den observerades senast 1989. De senaste 50 åren har förekomsten av mosippa minskat med åtminstone 50% i Syd- och Mellansverige. Den är fridlyst och växer nästan bara på isälvsmaterial i anslutning till exempelvis rullstensåsar. Arten påträffas ofta i sydvända gläntor tillsammans med lingon, mjölon, ljung, renlavar, fönsterlav och väggmossa. Ett hot är igenväxning av ris, gräs och täta mossmattor, exempelvis blåbärsris och tät ljung. Den är beroende av markstörningar, exempelvis brand. Under sin dalaresa 1734 noterade Linné brandens betydelse för denna art: *"Allestädes i den brända skogen växte den rara Pulsatilla apiifolio i otrolig myckenhet, att ingen ört fanns så mycket som hon."*

På åsen är även det sällsynta **barrskogsfjällflyt** funnet. Förutom vid Stigsbo rödmosse är den endast funnen i Fiby urskog i Uppland under modern tid. Fjärilen är helt knuten till det boreala barrskogsbältet och är beroende av gles och gärna torr granurskog där dess larv kan leva på grenlavar, blåbär och senare på solexponerade grangrenar som hänger ända ner till marken. Den är grå, har en vingbredd på knappt 4 cm och är en nattaktiv låglandsart. Den har angivits som den svenska storfjärilsart som bäst indikerar orörd barrskog. Barrskogsfjällflyt har en väldigt dålig spridningsförmåga varför det är mycket viktigt att skydda dess nuvarande lokaler från avverkning och undvika fragmentering i det omgivande landskapet. Skogsområden där den förekommer bör skötas så att de behåller sin olikåldrighet, utvecklade skiktning och innehåll av gamla träd och död ved.

I den omgivande skogen i de västra och norra fastmarksdelarna växer liten punktlav och asphättemossa på gamla aspar samt ullticka på granlågor. På några ställen i den gamla barrskogen kan man också finna mattlumner, knärot och grönpyröla. **Asphättemossa** betraktas som mindre allmän i Uppland, till skillnad från i många andra län, varför det är särskilt viktigt att vi tar ansvar för arten. Den växer nästan uteslutande på asp, speciellt på äldre stående träd.

Historisk och nuvarande markanvändning

I kanten av mossen finns på flera ställen en flora som antyder att laggkärret använts som slåttermark. Åsen söder om Stigsbo har använts som hagmark. På en arealavmätningsskarta från år 1858 (ÖLM Jumkil 94) betecknas norra hälften av åsen, inklusive den del som idag fortfarande har hagkaraktär som *"afrösningsjord"*, d v s skog eller betesmark, troligen det senare. Den södra hälften betecknas som *"gärdesbacke"*, vilket innebär en betesmark, med eller utan träd. Söder om reservatet, längs utloppet, är marken plan och dikad och har använts som betesmark, ängsmark eller åker. Öster om åsen ansluter hävdad åkermark, nu företrädesvis använd för vallodling. Hagmarken söder om reservatet betades tidigare, men det görs inte nu längre.

Själva myrområdet är lämnat för fri utveckling enligt reservatsbeslutet. På den omgivande skogsmarken (som ingår i reservatet) får skogsbruk bedrivas. I den östra delen har en försiktig plockhuggning skett, främst av gran, under 1990-talet. För övrigt har ingen huggning skett i skogsområdena under senare tid.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut om Skötselplan för STIGSBO RÖDMOSSE

7 (11)

2002-12-20

231-3145-99

Intressen för allmänheten

Reservatet nås via en enskild väg norrut från Hedbron vid vägen mellan väg 272 och Siggefora. Sydost om reservatet finns en vändplan där man kan parkera bilar. Från vändplanen kan man sedan gå längs vägen mot Stigsbo, fram till reservatsgränsen och där gå ut på mossen. Vägen är försedd med vägbom, eventuellt kan informationsskylt sättas upp för att upplysa besökare om att vägen är privat. På västsidan av mossen finns en skogsbilväg som utgår från väg 272 ca 1 km N om sjön Bången. Vägen tangerar det nordvästra hörnet av reservatet och slutar ca 100 m väster om mossens västligaste hörn.

Informationstavlor är placerade vid reservatet. För övrigt finns inga speciella anordningar.

Referenser

- Du Rietz, G. E. och Nannfeldt, J. A. 1925: Ryggmossen und Stigsbo Rödmosse, die letzten lebenden Hochmoore der Gegend von Uppsala. Svenska Växtsociologiska Sällskapets Handlingar III. Uppsala.
- Eriksson, K. G. & Ingmar, T. 1958: Inventering av Uppsala läns åsar. Stencil. – Utredning på uppdrag av länsstyrelsen i Uppsala län.
- Granås, K. 1990. Beskrivning till jordartskartan 12 H Söderfors SO. Sveriges geologiska undersökning serie Ae nr 104. Karta i skala 1:50 000.
- Gärdenfors, U., Aagaard, K., Biström, O. & Holmer, M., 2002: Hundraelva nordiska evertebrater – handledning för övervakning av rödlistade småskryp. Nordiska ministerrådet Köpenhamn & ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hedenäs, L., 1994: *Orthotrichum gymnostomum* – asphättemossa. Faktablad från ArtDatabanken, SLU, 2000.
- Hydén, N., 1995: *Xestia sincera* – barrskogsfjällfly. Faktablad från ArtDatabanken, SLU 2000.
- Ingmar, T., Bergmark, A. och Sandberg, G. 1968: Naturvårdsinventering av Uppsalatrakten (objekt 63). Uppsala.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1982: Vägvisare till naturen i Uppsala län. Utgiven av länsstyrelsen och Uppsala läns landsting.
- Länsstyrelsen i Uppsala län 1986. Inventering av våtmarker i Uppsala län. 1. Rapport och bearbetning (objekt 12H 1F 04). Medd. från planeringsavdelningen 1986 nr 1.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Värdefulla områden för naturvård och rörligt friluftsliv (del av objekt 80:30). Medd. från planeringsavdelningen 1987 nr 2.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1994: Ekologiskt känsliga områden i Uppsala län (del av objekt 162). Meddelandeserien 1994 nr 13.
- Naturvårdsinventering av Uppsala kommun 1997: Bälinge socken (objekt BÄL 9 & 10). Park & Natur, Uppsala 1997.
- Naturvårdsverket, 1997: Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Red. M. Löfroth.
- Nordén, B., 1997: *Myriosclerotinia caricis-ampullaceae* – stor starrskål. Faktablad från ArtDatabanken, SLU 2000.
- Nordiska ministerrådet, 1984: Naturgeografisk regionindelning av Norden.
- Ståhl, P., 2001: *Anemone vernalis* – mosippa. Faktablad från ArtDatabanken, SLU, 2001.

Oppublicerade uppgifter

Gillis Aronsson, Johan Nitare och Linnea Olsson.

2002-12-20

231-3145-99

BESKRIVNINGAR AV OCH SKÖTSELBESTÄMMELSER FÖR DELOMRÅDEN

Övergripande mål

Det övergripande målet är att bibehålla mossen som en närmast opåverkad högmosse. Enligt beslutet får inte dikning eller annan ändring i till- eller avrinningsförhållandena förekomma inom reservatet. Åsskogen och den omgivande skogen bör bevaras så att djur- och växtliv knutna till skogen bevaras. Enligt reservatsbeslutet är skogen inte skyddad från avverkning.

Beskrivning, skötselmål och föreskrifter för skötsel

Skötselområde A, ca 29,6 ha (se skötselplanskarta, bilaga B)

Beskrivning: Tallmosse med öppna starrkärr i laggkanterna. En skyddsvärd art är stor starrskål.

Bevarandemål: Opåverkad tallmosse och laggkärr.

Åtgärder: Inga åtgärder. Eventuellt kan en försiktig slåtter göras i laggkärret.

Skötselområde B, ca 2,9 ha (se skötselplanskarta, bilaga B)

Beskrivning: Mindre grusås som följer mossens östra kant. På åsens norra del växer en gammal tallskog med enstaka gran och björk. Längre söderut är tallskogen yngre, men kvarlämnade, äldre tallöverståndare förekommer i beståndet. Två skyddsvärda arter är barrskogsfjällfly och mosippa. Den senare om den påträffas i modern tid.

Bevarandemål: För att gynna ovanliga djur- och växtarter bör målet helst vara att bevara skogen och låta den utvecklas till en mycket gammal, gles åstallskog. Enligt nuvarande reservatsbestämmelser är skogen dock ej skyddad och inga restriktioner gäller för skogsbruket förutom att dränering som direkt berör mossen ej får ske.

Åtgärder: Helst ska samtliga gamla tallar lämnas som evighetsträd. Vid eventuella planer på huggning bör samråd med länsstyrelsen ske. Ungskogen i söder kan röjas, gallras eller lämnas orörd. Barrskogsfjällflyet är beroende av gammal gran, varför det är lämpligt att spara äldre granar. Eventuellt kan någon mindre markbränning eller någon annan markstörning, exempelvis körning med skogstraktor göras för att gynna mosippan. Åtgärden ska inte gynna uppkomsten av ung gran.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut om Skötselplan för
STIGSBO RÖDMOSSE

9 (11)

2002-12-20

231-3145-99

Skötselområde C, ca 9,3 ha (se skötselplanskarta, bilaga B)

Beskrivning: Skogsmark intill mossen. I norr och väster dominerar en ca 100-årig tall- och granskog med inslag av björk och asp. Den sydöstra delen består av ung, tät blandskog med tall, gran och björk samt enstaka gamla tallöverståndare. En skyddsvärd art är asphättemossa.

Bevarandemål: För att gynna ovanliga djur- och växtarter bör målet helst vara att låta skogen utvecklas till en mycket gammal naturskog, rik på död ved. Enligt nuvarande reservatsbestämmelser är skogen dock ej skyddad och inga restriktioner gäller för skogsbruket förutom att dränering som direkt berör mossen ej får ske.

Åtgärder: Helst bör skogen lämnas för fri utveckling, men vid eventuella planer på huggning bör samråd med länsstyrelsen göras. Arter knutna till asp bör gynnas så att äldre aspar värnas och en viss aspföryngring tillåts.

Skötselområde D, ca 1,2 ha (se skötselplanskarta, bilaga B)

Beskrivning: Före detta beteshage med spridda medelåldriga björkar och tallar samt enbuskar och uppväxande gran. Strax väster om gården Stigsbo växer asp och några grova lindar.

Bevarandemål: För att gynna ovanliga djur- och växtarter bör målet helst vara att skapa en halvöppen beteshage med vidkroniga, gamla tallar, björkar och lindar samt stora enbuskar. Enligt nuvarande reservatsbestämmelser är träden dock ej skyddade utan avverkning är tillåten.

Åtgärder: Røj bort ung gran och sly för att gynna vidkroniga tallar, björkar och lindar. Vid eventuella planer på huggning bör samråd med länsstyrelsen göras. Om betesdjur finns tillgängliga bör området öster om vägen stängslas och hävdas genom årligt bete. Åtgärder bör samrådats med markägaren innan de utförs.

Bränder

Uppkomna bränder skall släckas.

Vägar

Den enskilda vägen inom reservatsområdet får underhållas.

Jakt

Jakt får bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning. Jakten är inte reglerad i reservatsbeslutet.

2002-12-20

231-3145-99

FRILUFTSLIV OCH TURISM

Övergripande mål

Friluftsliv är inte ett prioriterat syfte med reservatet men besökare ska få service i form av information och väl märkta gränser.

Information och anläggningar

Informationstavlor ska vara uppsatta i och vid reservatet. Äldre, slitna tavlor ska kontinuerligt bytas ut.

Gränsmarkeringen ska följa svensk standard, SIS 03 15 22. Utmärkningen av gränser bör ses över ca vart femte år.

NATURA 2000 OMRÅDE & EVENTUELL UTVIDGNING

Stigsbo rödmosse är utnämnt till Natura 2000 område. Detta innebär att åtgärder som eventuellt kan skada området måste anmälas till Länsstyrelsen och tillstånd måste ges från länsstyrelsen eller annan högre myndighet innan åtgärden får utföras enligt 7 kap 28a § miljöbalken. Åtgärder som kan tänkas skada området redovisas i bevarandeplanen för Stigsbo rödmosse och kan bland annat omfatta åtgärder som kan skada hydrologin samt åtgärder som kan skada de skogliga värdena för vissa arter, exempelvis avverkning och större gallring. Bevarandeplanen är vid dags datum ännu inte skriven.

Reservatsbeslutet från 1958 bör dessutom undergå revidering bland annat för att anpassas till Natura 2000, för en bättre anpassning till dagens lagstiftning samt för att ge lagligt skydd åt skogen som omger reservatet. Till dess är det viktigt att markägarna håller kontakt med länsstyrelsen och meddelar om de har planer på eventuellt skogsbruk eller försäljning. Om avverkning eller försäljning planeras bör länsstyrelsen överväga att köpa in marken eller betala inträngsersättning för att skydda skogen.

I samband med en revidering kan det bli aktuellt att utvidga reservatet söderut, så att en större del av åsen skyddas. Åsen söder om nuvarande reservat består av talldominerad barrskog men på östra sidan om vägen finns äldre mer blandad barrskog. Borrprover visar att flera av tallarna är ca 200 år gamla. Åstallskogen och blandbarrskogen söder om reservatet har höga naturvärden. Även här gäller att äldre granar bör sparas åt barrskogsfjällflyet speciellt på den östra sidan och naturvårdsbränningar kan bli aktuella för att gynna mosippa speciellt uppe på själva åsen. Det kan vara lämpligt att eventuellt göra samrådsområde av detta markområde, så att all avverkning och större gallring måste samrådask med länsstyrelsen. Ett sådant beslut görs givetvis i samråd med markägare.

2002-12-20

231-3145-99

DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Länsstyrelsen bör dokumentera förändringar inom reservatet, inklusive skötselåtgärder. Dokumentationen bör helst ske både med anteckningar och fotografier. Skötselinsatser ska följas upp så att de genomförda åtgärderna överensstämmer med bevarandemålen och så att status före och efter utförda skötselåtgärder dokumenteras. Arter som kan väljas ut till övervakning kan exempelvis vara barrskogsfjällfly, stor starrskål och mosippa. Barrskogsfjällflyts bevarandestatus bör följas upp, exempelvis med övervakningsmetodik beskriven i "Hundraelva nordiska evertebrater" och annan litteratur. Stor starrskål bör noga inventeras för att kartlägga populationens storlek, dynamik och eventuella ytterligare behov av artbevarande åtgärder.

SAMMANFATTNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Prioritet 1

Underhåll och byte av äldre, slitna tavlor..... kontinuerligt
Översyn och underhåll av gränsmarkeringen..... ca vart 5:e år

Prioritet 2

Röjning av skötselområde D..... ca 10 dagsverken

Prioritet 3

Inhägnad och betesdrift i del av skötselområde D..... om betesdjur och
resurser finns

Mindre naturvårdsbränning eller annan störning för
att gynna mosippa..... om resurser och mosippa
finns

Slätter i laggkärret om resurser finns och behovet
uppstår

FINANSIERING AV SKÖTSELINSATSER

Skötseln bekostas av förvaltaren. Utmärkningen av reservatet och basuppskyltning bekostas av staten.

BILAGOR

- A. Översiktskarta, skala 1:40 000
- B. Skötselplanskarta, skala 1:10 000 (ortofoto)

BILAGA A

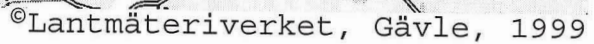
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
skötselplan
2002-12-20 dnr. 231-3145-99

Naturreservatet Stigsbo rödmosse
Uppsala kommun

Översiktskarta

0 1 2 km

Skala 1:40 000
Utdrag ur Gröna kartan

0 0.2 0.4 0.6 kilometer

Bången

Stigsbo

Parkering

Boda

Kallås

BILAGA B

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
förslag till skötselplan
2002-12-20 dnr. 231-3145-99

Naturreseptatet Stigsbo rödmosse
Uppsala kommun

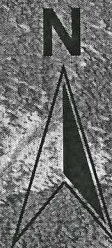
Skötselplanskarta

A		Tallmosse omgiven av kärr
B		Tallås
C		Blandskog
D		Före detta betesmark

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomisk karta 127 15

© Lantmäteriverket, Gävle, 2002.

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljödepartementet.

Det gör Ni genom att i ett brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer) och
- redogöra för dels varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av sidfoten på första sidan av beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.